PRAMEŇ

MESAČNÍK MICHALOVSKEJ PRAVOSLÁVNEJ EPARCHIE

SEPTEMBER 2007

ČÍSLO 9

ROČNÍK 5

CENA 8 Sk

Úvodné slovo správcu eparchie

Dôstojní otcovia, vážení delegáti eparchiálneho zhromaždenia, drahí bratia a sestry v Christu – dovoľte mi srdečne pozdraviť Vás a privítať a zaželať tomuto rokovaniu veľa Božej milosti, pokojnú a bratskú atmosféru a zároveň popriať spoločnú myseľ a jednotu ducha pri voľbe eparchiálneho biskupa. Dnes je prvého septembra – to znamená začiatok nového cirkevného roka, je to deň, na ktorý bolo zvolané eparchiálne zhromaždenie a symbolicky tu vidíme aj počiatok novej éry v tom, že dnes môžeme zvoliť nového eparchiálneho biskupa pre uvoľnenú biskupskú katedru. Skôr než začneme rokovanie, dovoľte mi niekoľko slov k tomu, kvôli čomu sme sa tu v dnešný deň zišli.

V apríli minulého roku bol eparchialnym zhromaždením v Prešove zvolený za arcibiskupa prešovského vladyka Ján, kde obsadil uvoľnenú arcibiskupskú katedru po nebohom vladykovi Nikolajovi. Podľa Ústavy našej miestnej Cirkvi mala eparchiálna rada do 40 – tich dní pripraviť voľbu nového biskupa. Nebolo to však možné, lebo sme za tak krátky čas nedokázali v prostredí našej miestnej autokefálnej Cirkvi nájsť pre tak zodpovednú službu vhodného kandidáta. Vedenie eparchie dalo návrh na vytvorenie komisie s mandátom rokovať s možnými kandidátmi na biskupskú službu. Tento návrh Eparchiálna rada odobrila. Komisia prijímala návrhy, na základe ktorých začala rokovať ako s prvým potencionálnym kandidátom otcom Michalom Dandarom, ktorý kandidatúru prijal. Následne bol Eparchiálnej rade podaný návrh, aby požiadala Posvätnú synodu so žiadosťou o vydanie kanonickej spôsobilosti pre menovaného.

Nakoľko pre Posvätnú synodu nebol doriešený cirkevný rozvod otca Michala Dandara s manželkou, kanonická spôsobilosť nebola udelená

Komisia pracovala ďalej, prijímala viaceré návrhy, na základe ktorých postupne oslovila týchto ľudí: - otca igumena Paisija, predstaveného monastiera v Jablečnej z Poľskej pravoslávnej cirkvi, ktorý kandidatúru odmietol, dnes už je biskupom v Poľsku., - inoka Joanikija (Kupca) zo Svätej hory Athos, ktorý kandidatúru odmietol, s tým že sa chce venovať výhradne mníšskemu spôsobu života., - brata Milana Koca, absolventa našej PBF, ktorý nebol pripravený prijať tak zodpovednú službu v Cirkvi., - vladyku Tichona, pomocného biskupa Prešovskej eparchie, ktorého sme oslovili pred necelým rokom na chrámovom sviatku v PCO Košice, a ktorý zaujal odmietavé stanovisko., - jeromonacha Joachyma, predstaveného monastiera v Hrubej Vŕbke, ktorý biskupskú službu rázne odmietol.

Po rozhodnutí Eparchiálnej rady sme požiadali Posvätnú synodu o kanonickú spôsobilosť pre otca archimandritu Juraja (Stránskeho), ktorá vo februári tohto roku zasadla a vydala stanovisko, aby menovaný dokončil štúdium teológie na pravoslávnej bohosloveckej škole. Po absolvovaní štúdia v júli tohto roku otec archimandrita predložil doklady o ukončení štúdia, na základe čoho mu Posvätná synoda vydala kanonickú spôsobilosť.

V zmysle ústavy PC v Českých krajinách a na Slovensku eparchiálne zhromaždenie môže voliť len kandidáta, ktorému po dôkladnom zvážení Posvätná synoda túto kanonickú spôsobilosť udelí.

Na záver dovoľte ešte niekoľko slov ohľadne biskupskej služby. V Cirkvi odo dňa ustanovenia sv. apoštolov takúto službu poznáme. Biskupi sú ich priami nástupcovia. Svätý Ignác Antiochijský píše: „Kde je Biskup, tam je Cirkev“, čo však platí aj spätne: tam kde je Christova cirkev, musí byť aj biskupská služba, ktorá je prejavom plnosti a apoštolskosti Cirkvi.

Aj keď ústava našej miestnej Cirkvi pripúšťa taký stav, aby eparchiu bez biskupa viedol dočasne správca eparchie (v prípade našej eparchie kňaz), je to vnímané len ako prechodné obdobie, počas ktorého sa eparchia pripravuje na voľbu nového biskupa. Takto je to vnímané v celom pravoslávnom svete. Nemôžeme nespomenúť, že niektoré miestné Cirkvi službu správcu eparchie vôbec nepoznajú a vnímajú to ako stav neštandartný a pre Cirkev neznámy. Biskupa ináč prijíma štátna správa, samospráva, aj samotní veriaci ako správcu eparchie, ktorý je kňazom, lebo každý biskup prijíma vyššie svätenie, je priamym nástupcom apoštolov, stáva sa základným predstaviteľom konkrétnej eparchie, je jej reprezentantom, duchovným vodcom a autoritou.

Preto dovoľte, vyzvať všetkých Vás, aby ste zodpovedne zvážili všetky uvedené skutočnosti a správne sa rozhodli pri tejto voľbe biskupa, zvlášť, keď je to voľba historická a doživotná, bez zásahu štátnej moci, inej eparchie, alebo iných negatívnych vplyvov.

prot. Bohuslav Senič
správca michalovskej pravoslávnej eparchie

Eparchiálne Zhromaždenie Zvolilo Nového Biskupa

Vsobotu 1. septembra 2007 sa konalo v katedrálnom chráme svätých apoštolomrovných Cyrila a Metoda v Michalovciach Eparchiálne zhromaždenie Michalovskej pravoslávnej eparchie, ktorého hlavnou programovou náplňou bola voľba eparchiálneho biskupa na uvoľnenú biskupskú katedru.

Eparchiálneho zhromaždenia sa podľa Ústavy Pravoslávnej cirkvi zúčastnili duchovní a zvolení delegáti, zástupcovia cirkevných obcí., ktorí napokon 2/3 väčšinou zvolili nového eparchiálneho arcipastiera, ktorým sa stal o. archimandrita Juraj (Stránsky).

Po voľbe biskupa eparchiálne zhromaždenie pristúpilo k riešeniu ďalších otázok týkajúcich sa života eparchie. Boli zvolení noví členovia Revíznej komisie, ktorá pracuje pri Úrade eparchiálnej rady. Eparchiálne zhromaždenie bolo zakončené ďakovným molebnom a mnoholetstvijem novozvolenému michalovskému archijerejovi.

Eparchiálna rada Michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach a archimandrita Juraj Stránský, zvolený biskup michalovský,

majú česť Vás pozvať

na vysviacku novozvoleného biskupa michalovského,

ktorá sa uskutoční v nedeľu,

dňa 30. septembra 2007 o 9.^{00} hod.

v pravoslávnom katedrálnom chráme sv. Cyrila a Metoda v Michalovciach

Uznesenie

Uznesenie eparchiálneho zhromaždenia

1/ Eparchiálne zhromaždenie na svojom zasadnutí dňa 1.septembra 2007 ústavnou 2/3 väčšinou zvolilo archimandritu Juraja Stránského za eparchiálneho biskupa Michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach.

2/ Eparchiálne zhromaždenie ukladá správcovi eparchie o výsledku volieb informovať členov Posvätnej synody Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku.

3/ Eparchiálne zhromaždenie ukladá Eparchiálnej rade Pravoslávnej cirkvi v Michalovciach pripraviť chirotóniu a intronizáciu o. Juraja Stránského na uvoľnenú biskupskú katedru.

4/ Eparchiálne zhromaždenie zvolilo nových členov kontrolnej a revíznej komisie Eparchiálnej rady Michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach.

5/ Eparchiálne zhromaždenie udelilo mandát Eparchiálnej rade riešiť neúčasť členov Eparchiálnej rady na jej zasadnutiach a odporučilo takýchto členov vyzvať, aby sa vzdali svojho mandátu. V prípade opätovnej neúčasti môže Eparchiálna rada odobrať členstvo a na uvoľnené miesto povolať náhradníka.

Volebný prejav archimandritu Juraja Stránskeho

Důstojní otcové, bratři a sestry,

Děkuji vám za důvěru, kterou jste vůči mně projevili tím, že jste navrhli, abych přijal nelehkou službu být vaším eparchiálním biskupem. Abyste tedy byli schopni dobře rozhodnout v souladu s vaším nejlepším vědomím a svědomím, dovolte mi, abych vám ve stručnosti nastínil svoji představu o směru, jakým by se případně měla michalovská eparchie s Boží pomocí pod mým vedením ubírat.

Jsem přesvědčen o tom, že má-li živé Christovo tělo, tedy Církev, v dnešní složité době zůstat věrné životodárnému poselství jeho Zakladatele, je nezbytně nutné zajistit mu k tomu dva základní předpoklady: za prvé, čistotu víry, a za druhé, co největší nezávislost na vnějších okolnostech.

Pod pojmem čistota víry nemíním pouze ortodoxii, pravosláví, tedy správné, pravé učení, ale i ortopraxi, tedy odraz této správné víry v každodenním životě nejen každého jednotlivce, ale i celé eparchie. Díky Bohu, chrámy nám až na několik důležitých výjimek stojí; je tedy načase, abychom zajeli na hlubinu a čerpali tam z pokladů naší pravoslavné víry. Čistá víra se v praxi projevuje různým způsobem: správným, zodpovědným vykonáváním bohoslužeb v souladu s pravoslavným typikonem, korektními vztahy a spoluprácí mezi biskupem – otcem a arcipastýřem celé eparchie a duchovními otci podle smysluplného a funkčního arciděkanátního pořádku, kde každý přesně zná své místo. Přál bych si, abychom byli co nejméně neosobní institucí, budovanou podle světských modelů, a s Boží pomocí spěli do podoby živoucího organismu, založeného na Christu a jeho lásce, v němž se každý, kdo zodpovědně plní své povinnosti, nemusí obávat jakési „šikany“ ze strany úřadu či „vrchnosti“. Čistota víry se naplňuje i v založení mužského i ženského monastýru v rámci naší eparchie, tedy mnišských společenství, ze kterých mohou vzejít další kandidáti biskupské služby a která jsou v prostředí každé místní církve onou evangelní „solí země“, která obohacuje duchovní život všech věřících. Ortopraxe je nerozlučitelně spjata i

s praktickým projevem lásky a milosrdenství k bližnímu, ať se již jedná o prohloubení fi -lantropické péče o ty starší, nebo o lidi na okraji společnosti. Je nez-bytně nutné prohloubit duchovní starostlivost o mládež a o mladé rodiny s dětmi a tímto směrem zamířit i případné finan- ční prostředky z grantů. V neposlední řadě pak čistota víry spočívá i ve věrnosti svatootcovské pascháliii, jak nám ji ukládají mimo jiné i roz- hodnutí místních sněmů naší církve i tomos o au- tokefalitě, který jsme ob- drželi od Ruské církve. Bylo by prospěšné pro náš duchovní život a vnitřní soudržnost s celo- světovým Pravoslavím, abychom v horizontu pěti let slávili velikonoční svátky v jednotě s ce- lým pravoslavným svě- tem, podle tzv. staré paschálie.

Nezávislost na vnějších okolnostech dle mého názoru spočívá v připravenosti na případnou odluku církve od státu, tedy v co největší ekonomické samostatnosti naší eparchie. Je nezbytně nutné se naučit využívat všech možností, které nám současné společenské zřízení nabízí ve formě nejrůznějších domácích i zahraničních grantů, které se týkají především rozvoje charitativní činnosti. Tak se budeme moci otevřít potřebám dnešního člověka nejen navenek, tedy formou vnější misie, ale i dovnitř, protože dobře fungující filantropická síť poskytuje pracovní možnosti například těm, kdo vystudovali obory se sociálním zaměřením na naší teologické fakultě. Zároveň bych rád apeloval na naše duchovní, aby se dle svých možností věnovali i získání dalších certifikovaných dovedností (znalost jazyků, práce s počítačem a pod.), které jim umožní získat i další zdroj příjmu pro jejich rodiny; eparchiální úřad by jim v tom měl vyjít vstříc zajištěním odpovídajících kurzů za přijatelné ceny. Je nutné se i otevírat vůči pravoslavnému zahraničí a využívat všechny možnosti, které nám tyto kontakty nabízejí (např. stipendia ke studiu bohosloví v zahraničí, organizaci letních táborů pro naše děti v přímořských lokalitách, poutní cesty apod.). Ústava naší místní církve nám v těchto záležitostech poskytuje samostatnost; měli bychom tedy vyjít z ulity a získat pro naši eparchii takové postavení, které jí po zásluze patří. Věřím, že dobře sehraný tým odborníků – pracovníků eparchie s Boží pomocí dokáže této šance využít k prospěchu celé naší eparchie.

Taková je tedy ve stručnosti moje představa o činnosti naší michalovské eparchie v následujících letech. Jsem si vědom toho, že biskupská služba je velmi náročná a vyžaduje od svého nositele integritu duchovní i morální. Jsem si plně vědom všech svých lidských nedokonalostí a slabostí. K tomu, že zde dnes stojím před vámi jako kandidát biskupské služby, mě po delším zvažování vedla mimo jiné i skutečnost, že jsem se „nepovolal“ k archijerejskému sloužení sám, ale že mě nezávisle na jakýchkoliv tlacích z vnějšku oslovilo vedení eparchie. Stojím zde před vámi, voliči, a očekávám, že skrze výsledek hlasování k nám všem dnes zazní Boží hlas. Děj se tedy Boží vůle!

ŽIVOTY SVÄTÝCH

Svätý veľkomučeník Eustafios Plakida, jeho žena Teopistia a deti Agapios a Teopist

Svätý veľkomučeník Eustafios nosil do svojho krstu meno Plakida. Bol vojenským veliteľom v dobe panovania rímskych cisárov Títa (r.79-81 n.l.) a Trajana (r. 98-117 n.l.) Aj v čase, kým nepoznal Christa, činil Plakida skutky milosrdenstva, pomáhajúc biednym a strádajúcim. Hospodin nenechal tohto dobrotivého pohana v oblaku modlosluţby.

Raz, keď bol na poľovačke, prenasledoval na koni jeleňa. Ten mu ušiel a zastavil sa až na vysokej hore. Tu Plakida uvidel medzi jeho rohami žiariaci Kríž a na ňom ukrižovaného Syna Božieho. Vtedy Plakida začul hlas: „Prečo Ma naháňaš, Plakida?“ „Kto si, Hospodine, čo so mnou rozprávaš?“ – opýtal sa v strachu Plakida. A bolo mu odvetené: „Ja som Isus Christos, Boh, Ktorý sa vtelil kvôli spáse ľudí a Ktorý pretrpel mnoho strádaní a smrť na Kríži. Ty Ma nevedomky uctievaš, lebo tvoje dobré diela a bohaté dary sa doniesli až ku Mne. Zjavil som sa dnes, aby som Ťa obrátil a pripojil k Mojim verným služobníkom. Lebo Ja nechcem, aby človek, tvoriaci spravodlivé skutky, zahynul v nepriateľských sieťach“. Plakida na to hneď odpovedal: „Hospodine, verím, že Ty si Boh Neba a zeme, Tvorca všetkého. Prosím Ťa, nauč ma, čo mám robiť“. A znovu zaznel Boží hlas: „Choď ku kresťanskému kňazovi, príjmi Krst, on Ťa navedie na cestu spásy“. Plakida sa s radosťou vrátil domov, o všetkom rozpovedal manželke. Tá mu povedala o tom, ako sa jej v sne Niekto prihovoril: „Ty, tvoj manžel a tvoji synovia prídete zajtra ku Mne a spoznáte Mňa, Isusa Christa, Skutočného Boha, posielajúceho spásu všetkým, ktorí Ma ľúbia“. Manželia spravili tak, ako im bolo povedané. Obrátili sa na kňaza, ktorý pokrstil celú ich rodinu a dal im prijať Sväté Tajiny. Nasledujúci deň svätý Eustafios odišiel na miesto svojho zázračného obrátenia a v horlivých modlitbách ďakoval Hospodinovi, že ho prizval na cestu spásy. Opäť prišlo v živote sv. Eustafia ďalšie zázračné zjavenie – Samotný Boh mu oznámil nadchádzajúce skúšky, ktoré ho čakali: „Eustafios, dôstojný si toho, aby sa na skutkoch prejavila tvoja viera. Tebe, ako Jóbovi, prináleží pretrpieť mnohé príkoria, aby si skúšaný, tak ako zlato v ohni, ukázal sa hodný Mňa a prijal veniec z Mojich rúk“. Sv. Eustafios pokorne odpovedal: „Nech bude vôľa Tvoja, Hospodine, som pripravený všetko prijať z Tvojich rúk s vďakou, len aby Tvoja vždy silná pomoc bola so mnou.“ Čoskoro na Eustafia prišli mnohé biedy: zomreli mu všetci sluhovia a vyhynul mu celý statok. Zničený, no neklesal na duchu, svätý Eustafios s rodinou opustil dom, aby tak žili na neznámom mieste v pokore a chudobe. Loďou sa vydali do Egypta. V čase plavby ich postihlo ďalšie nešťastie. Majiteľ lode, zatúžiac po krásnej Eustafiovej žene, neľútostne vysadil Eustafia a jeho deti na breh, nechajúc si pri sebe jeho ženu. Vo veľkom žiali svätý Eustafios pokračoval v ceste. Prišla ďalšia bieda. Prechádzajúc búrlivú rieku na mieste brodu, postupne prenášal svojich dvoch synov cez rieku, no pokiaľ preniesol jedného, druhého na brehu schmatol lev a odniesol ho do púšte, a kým sa vrátil k tomu prvému synovi, toho strhol vlk a stratil sa s ním v lese. Stratiac všetko, horko plakal sv.Eustafios. No vedel, že to Boží Umysel mu zoslal toto nešťastie, aby vyskúšal jeho trpezlivosť a odovzdanosť Božej vôli. Vo svojich modlitbách vyjavil Bohu svoju neutešenú situáciu a dal sa na cestu ďalej, pokorne pripravený na ďalšie útrapy. V dedine Vadiss sa dal najať ako robotník a 15 rokov prežil v neprestajnej práci. Sv.Eustafios nevedel, že z Božej milosti pastieri zachránili jeho synov a oni žili vedľa neho. Nevedel ani to, že nečestný námorník bol čoskoro potrestaný a zomrel v ťažkých bolestiach. Eustafiova manželka nebola zneuctená a žila pokojným životom.

V tom čase viedol cisár vojnu. Spomenul si na šikovného plukovníka Plakidu a poslal za ním svojich vojakov Antiocha a Akakia, Plakidových priateľov, aby ho našli. Prešli mnoho oblastí, až prišli do dediny, kde žil sv.Eustafios. Vojaci stretli svätého na poli, kde strážil chlieb, avšak nespoznali ho a začali mu hovoriť o tom, koho hľadajú, prosiac od neho pomoc a núkajúc mu bohatú odmenu. Sv.Eustafios spoznal svojich priateľov, ale nepovedal im svoje meno. Priviedol ich do domu svojho hospodára a nakŕmil ich. Keď sa pocestní lepšie prizreli Eustafiovi, povedali, že sa veľmi podobá na ich plukovníka. Ale, keď zbadali na jeho krku jazvu po rane v boji, pochopili, že pred nimi stojí ich priateľ. Objali ho a rozpovedali mu, prečo ho hľadajú. Sv.Eustafios sa vrátil do Ríma a znovu sa stal cisárskym vojvodcom. Mnoho novobrancov prišlo do jeho vojska a on nevedel, že jeho dvaja vojaci, ktorým často dával rozkazy a ktorých si obľúbil pre ich poslušnosť a odvahu, boli jeho dvaja synovia, a oni zas nevedeli, že slúžia pod velením svojho otca a že navzájom sú rodní bratia. Až sa raz Eustafiove vojsko zastavilo v jednej dedine. Vojaci - bratia, spolu hovorili v jednom stane. Starší hovoril o svojom osude: ako stratil matku, brata, ako úžasným spôsobom bol odtrhnutý od svojho otca. Mladší brat s radosťou pochopil, že pred ním stojí jeho vlastný brat a začal mu hovoriť o sebe. Tento rozhovor vojakov počula aj žena, pri dome ktorej bol rozložený stan. A bola to ich matka. Pochopila, že sú to jej synovia. Nepovedala im to, ale veľmi si želala zostať s nimi, preto prišla za ich hlavným veliteľom, sv.Eustafiom, požiadať ho, aby mohla ísť spolu s jeho vojskom. A tu vidí svojho manžela. So slzami v očiach mu rozpovedala o sebe a o dvoch vojakoch, ktorí, ako sa ukázalo, sú ich synovia. Takým spôsobom sa vďaka veľkej milosti Hospodinovej stretla celá rodina pokope. Zároveň sa v tom čase víťazne skončila vojna. S poctami a slávou sa vrátil svätý Eustafios do Ríma.

Následníkom cisára Trajana sa stal Hadrián (117 –138), ktorý prikázal slávnostné obetovanie rímskym bohom. Na údiv všetkých sa v obradnej sále nenachádzal sv.Eustafios. Na rozkaz cisára ho hneď vyhľadali. „Prečo sa nechceš pokloniť bohom? – spýtal sa cisár. – Ty by si im mal ako prvý vzdať vďaku. Nezachránili len teba a darovali ti víťazstvo, ale pomohli ti nájsť ženu a deti“. Sv.Eustafios odpovedal: „Ja som kresťan a poznám Jediného Boha, Isusa Christa, Jeho si ctím, Jemu vďačím a klaniam sa Mu. On mi všetko daroval: zdravie, víťazstvo, vrátil mi rodinu a poslal Svoju pomoc na odolanie skúškam“. V hneve cisár obvinil preslávaného plukovníka a spolu s jeho rodinou ho dal súdiť. Avšak ani tam sa nepodarilo tvrdých vyznávačov Christa prinútiť, aby obetovali pohanským bohom. Celá rodina sv.Eustafia bola odsúdená na roztrhanie divou zverou. Ale zver sa ani nedotkla svätých mučeníkov. Vtedy rozhnevaný cisár nariadil vhodiť všetkých živých do roztaveného medeného býka, v ktorom prijali svoj mučenícky koniec svätý Eustafios, jeho žena Teopistia a ich synovia Agapios a Teopist. Keď o tri dni odkryli ohňovú mohylu, telá svätých mučeníkov boli nájdené neporušené – ani jeden vlas im nezhorel na hlave a líca im žiarili nebeskou krásou. Mnohí svedkovia tohto zázraku uverili v Christa. Kresťania potom pochovali telá svätých.

Pravoslávna Christova Cirkev si každoročne ctí pamiatku svätých veľkomučeníka Eustafia Plakidu, jeho manželky Teopistie a jeho synov Agapia a Teopista dňa 20. septembra /3. októbra/.

Róbert IVAN

Svätí mučeníci Eustafios, Teopistia, Agapios a Teopist modlite sa za nás hriešnych pred Hospodinom!

LETNÝ DETSKÝ TÁBOR „BEZ ROZDIELU“

3. september bol deň, kedy si všetky deti opäť zasadli do školských lavíc a začali sa venovať školským povinnostiam. Určite si spolužiaci vyrozprávali svoje zážitky, kto kde bol, čo videl a ako dobre sa tam mal. Veľa detí chodieva počas prázdnin do letných táborov, kde si nájdu nových kamarátov, zažijú krásne chvíle, na ktoré potom dlho a radi spomínajú.

Filantropia michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach za finančnej pomoci mesta Michalovce a ľudí, ktorí prispeli asignáciou 2% z dane na činnosť Filantropie, počas tohtoročných prázdnin zorganizovala po prvý krát letný detský tábor, ktorý mal názov „Bez rozdielu“. Počas celého týždňa od 23. do 29. júla sme sa pridržiavali témy, ktorá bola zhodná s názvom nášho tábora „Bez rozdielu“. Tábor bol je zameraný na pomoc sociálne odkázaným deťom v meste Michalovce. Zúčastnili sa ho deti z Detského domova, F. Kubáča 7, Michalovce, ktorý sa pretransformoval na detský domov rodinného typu., deti z Domova sociálnych služieb pre deti a dospelých, krízového strediska a SOS pre deti, Andreja Kmeťa 2, Michalovce., deti z neúplných rodín, deti slobodných matiek, deti z rodín nezamestnaných rodičov v hmotnej núdzi v meste Michalovce. Pobyt v tábore bol pre tieto deti bezplatný.

Okrem týchto detí sa tohto tábora zúčastnili aj deti zo solventných rodín, ktoré nemajú takéto zlé sociálne zázemie a sú v celkom inej situácii. Pobyt týchto detí bol hradený ich rodičmi.

Program tábora bol veľmi bohatý a 33 veselých a krásnych detí prejavovalo spokojnosť svojim šiestim vedúcim, ktorí sa zodpovedne zapájali do všetkých disciplín pripravených pre deti. Okrem voľno časových aktivít (stolný tenis, futbal, loptové a spoločenské hry...) sme zorganizovali pre deti aj výlet do Sobraniec, kde sme navštívili gitarové múzeum a dosýta sa vyšantili v bazénoch na kúpalisku. Náš program v tábore bol obohatený aj o veselé námety a hry ako „Izba baví izbu“, „Hľadanie pokladu“ alebo „Inovce hľadajú Superstar“ či „Miss a Misster tábora“. Nechýbala ani veľká športová olympiáda a vedomostný test. Prezreli sme si tiež okolie dediny Inovce, či už to bola drevená cerkovka alebo kameňolom na začiatku dediny. Návšteva príslušníkov pohraničnej stráže s dvomi vycvičenými psami a zaujímavým výkladom bola pre deti nevšedným dopoludňajším zážitkom. V sobotu, deň pred odchodom, sme mali táborák spojený s diskotékou. Pri opekaní klobások nám hral na gitare duchovný otec Ivan Biloruský, ktorý nás všetkých potešil spolu so svojou manželkou - matuškou svojou prítomnosťou. Keďže tábor bol organizovaný cirkevným združením, v programe nechýbala ani modlitba. Vždy ráno, večer, pred jedlom, po jedle a pri každej činnosti sme sa nezabudli poďakovať Bohu za všetky jeho dary, ktoré nám mnohokrát nezištne nadeľuje z lásky k nám. Navštívili sme aj chrám sv. proroka Eliáša v Inovciach, v ktorom sme sa zúčastnili molebnu k Presvätej Bohorodičke. V nedeľu, na záver nášho tábora, sme boli účastní svätej liturgie, ktorú slúžil vedúci tábora, duchovný otec Mgr. Michal Džugan, riaditeľ Filantropie michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach a tajomník pre filantropiu Michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach. Po slávnostnom obede nás už čakal pripravený autobus, ktorý nás všetkých odviezol do našich domovov. Nikto sa neubránil slzám a dojatiu z lúčenia, ale dúfame, že všetky vzťahy, ktoré sa v tábore vytvorili nezoslabnú, ale naopak budú sa utužovať v súlade so zámerom projektu tohto tábora.

Cieľom tábora bolo dať možnosť týmto sociálne odkázaným deťom radostne prežiť týždeň zo svojich prázdnin v letnom tábore, ktorý by si ináč nemohli dovoliť.

Program tábora bol zameraný na prekonanie bariér medzi týmito dvomi skupinami detí a ich nasmerovanie k pocitu lásky, vzájomného porozumenia a pochopenia ako aj budovania charitatívneho cítenia u detí a ich rodičov.

V budúcnosti chceme využiť takéto vzťahy, ktoré sa vytvoria v tomto type tábora k rozvoju spoločenskej angažovanosti solventných rodín vo filantropickej a charitatívnej službe a k budovaniu zodpovednosti a spolupatričnosti k sociálne slabším skupinám obyvateľstva v meste Michalovce (návšteva svojich kamarátov v detských domovov, pomoc zo strany ich rodičov, možná adopcia alebo pestúnska starostlivosť, detské domovy rodinného typu...)

Spomienkou na tieto krásne chvíle, ale aj pripomenutie si nášho vzťahu k tým, ktorí potrebujú pomoc iných k tomu, aby mohli plnohodnotne žiť v našej spoločnosti, vydala naša organizácia pohľadnicu z tohto tábora, ktorej zakúpením pomôžete v tejto našej činnosti. Obraciame sa pri tejto príležitosti aj na sponzorov, ktorí by chceli pomôcť pri zorganizovaní takéhoto druhu tábora aj na ďalší rok. Privítame každú pomoc.

Kontakt: ***Filantropia michalovskej pravoslávnej eparchie v Michalovciach, Špitalská 3*** *(budova T-Com, 2 poschodie),* ***071 01 Michalovce, tel: 069 202 1541, 069 203 80 91*** *(VoIP linka v cene miestneho hovoru),* ***mobil:*** *0915 958 321,* ***email:*** *filantropiampe@filantropiampe.sk,* ***web:*** *www.filantropia.sk,* ***skype:*** *filantropiampe*

Radšej by sme písali o dobrých príbehoch zo života

Zaiste mi dáte za pravdu, že je lepšie písať len tie pekné, príjemné príbehy, ktoré zažili naši pravoslávni veriaci, či naši pravoslávni duchovní, ako tie nepríjemné. Ale aj zlé, aj tie dobré, sú nám na poučenie. Na našich farnostiach život prináša každý deň rôzne príbehy. Je veľmi dobre, že si ich všímame a vieme sa z nich poučiť. Tak z dobrých, ako aj z tých nepríjemných, zlých. Všetko je to pre naše poučenie.

Je veľmi dobre, že sú ľudia, čo si ich pamätajú a ešte lepšie je, že ich niekto opíše pre širokú verejnosť, že sa s nimi podelí so všetkými a tak zostanú zapísané v našich dejinách. Tak sa veriaci budú mať možnosť z nich poučiť aj v budúcnosti, lebo zostanú zapísané. Či by sme si neradi dnes prečítali napríklad nejaký príbeh, udalosť, či už dobrú alebo aj tú nepríjemnú z pred 100, 500 a viac rokov? Nikto ich nezapísal a tak ich nepoznáme a nemôžeme si ich prečítať.

Keď dnes opisujem niektoré zaujímavé a nevysvetliteľné príbehy zo života posledných rokov, uvedomujem si, že tiež by som radšej písal len o tých pekných, a nie o tých nepríjemných veciach pre Pravoslávnu Cirkev a jej veriacich. Všetkých ich bolo veľmi veľa a každodenný život denne prináša stále nové, len im nevenujeme pozornosť. Všetci by sme boli radi, keby sa diali a písali iba príjemné a dobré príbehy, tak v našom živote, ako aj na našich farnostiach a našich chrámoch.

Spomínam si, že v chráme na sv. liturgii, keď veriaci pristupovali k Sv. Eucharistii, pristupoval aj 4-ročný chlapček a po prijatí Eucharistie mi naznačoval, že mi niečo chce povedať, pošepnúť a tak som sa nahol blízko k nemu, aby mi to povedal a on ma pobozkal na líce. Nuž povedzte, nie radšej by sme písali alebo prečítali si takéto pekné a príjemné príbehy z chrámu, ako tie, čo sa diali počas spoločného slúženia v našich chrámoch na farnostiach na Slovensku. Alebo iný príklad. Môj malý vnúčik bol so mnou na Molebne k Matke Božej Ustavičnej pomoci a počas modlitby prišiel ku mne a tiež si kľakol vedľa mňa, ale dlho to nevydržal a tak vstal a medzi čítaním modlitby ma objal a tešil sa z mojej prítomnosti. Veriaci mi hovorili, aký to bol pekný pohľad a milý zážitok.

Lenže, aj keď píšeme o tých nepekných a nepríjemných udalostiach, čo sa odohrávali na našich farnostiach, aj tie sú pre nás poučením a výstrahou, ako by sme v živote nemali konať a správať sa voči svojim blížnym, lebo všetci sme dietkami Božími a všetkých nás má Boh rád a miluje nás. Keď ich opisujem, poukazujem na to, že nimi nám Boh dáva mnohé znamenia pre naše zamyslenie a poučenie.

Keď Isus Christos povedal, a hovorí to aj nám, že máme odpúšťať, tak musíme odpúšťať., ak máme milovať aj nepriateľov, tak ich máme milovať, dobrorečiť im a nie zlorečiť. My musíme byť tými, ako nám prikázal Isus Christos, ktorí budú dávať plnou a vrchovatou mierou, lebo taká sa dostane aj nám. Povedzte, čo tu treba viac vysvetľovať? Tu je treba konať a nevyhovárať sa.

Kdesi som čítal, a aj som si to zapísal, že „Cesta k porozumeniu vedie cez pravdu a tu nám môžu ukázať aj dejiny!“. Nám kresťanom ukazuje cestu Isus Christos vo Sv. Evanjeliu. Sám hovoril - Ja som Cesta, Pravda a Život. Možno, že mnohým pomôžu ukázať cestu dejiny, ale to robia aj príbehy z nášho každodenného života, ktoré nás učia a nútia sa hlboko zamyslieť.

Predsa nemôžeme my, kresťania, dopustiť, aby mala čierna zelenú, aby malo zelenú zlo. Sme ľudia a kresťania, tak musíme brániť dobro, bojovať proti tomu, aby sa tieto nepríjemné a zlé udalosti už v našom živote neopakovali.

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

Na Zamyslenie - Kde sa robí chyba?

Istý pán hovorí: Cestou do chrámu v pracovný deň som stretol mladé dievča z našej ulice. Práve sa bicyklovala. Pozdravila, usmiala sa a hovorí: *„Ujo a vy ste sa kam vybrali?“* Odpovedal som a dodávam: *„A ty nejdeš?“* ***„Ujo, veď nie každý deň je nedeľa …“*** doznievala mi v ušiach jej odpoveď. Usmial som sa, ale zároveň som sa nad jej odpoveďou zamyslel. Kdesi v spoločnosti, kdesi v naších rodinách sa robí chyba. Lebo kým tieto deti dorastú do dospelosti, Boha, chrám, modlitbu budú mať celkom prirodzene zaradené, zaškatulkované v zásuvke s názvom **„Nedeľa“**. A tak akosi povstáva kategória tzv. „nedeľných kresťanov“. V tejto súvislosti mi prichádza na um vtip, z ktorého sa ale rodí ďalšia skutočná kategória kresťanov, ktorých prítomnosť v chráme je neodmysliteľná od košíka s „paschou“. **Kde sa robí chyba, že toľko ľudí, tak ako má oblek na sviatočné príležitosti, takisto prežíva i svoju vieru, svoj vzťah s Bohom?! … Sviatočne.** Ale sláva Bohu i za to. Lebo v koľkých rodinách deti o Bohu, o Církvi nikdy nepočujú. A stane sa, že stretnú na ulici duchovného v reverende s spýtajú sa: *„Oco, mama, to je kto? Čarodejník?“* **Kde sa robí chyba?** Možno práve tam, ako poznamenal istý pán… kdesi hlboko v našich rodinách. Len sa započúvajme do slovníka našej mládeže. Mnohí to počuli a nachytali na ulici medzi rovesníkmi, mnohí v rodine. Zlý príklad je veľmi nákazlivý a prenosný. **Čo by sa stalo, keby sme svoje deti „nakazili“ dobrým príkladom?** Čo by sa stalo, keby syn, dcéra namiesto nadávok videli otca, mamu ďakovať Hospodinovi za dary, ktoré nám dáva? Čo by sa stalo, keby im rozprávali o Bohu, o Christovi, o Christovom odkaze ľuďom, keby videli, že rodičia podľa toho aj žijú?

Istý mladý muž vydáva svedectvo o ľuďoch, ktorí ovplyvnili jeho život: *„Na samom začiatku bola moja matka. Ona ma naučila, kto je Boh, ona ma naučila, čo znamená byť kresťanom, jej vďačím za to, čo som. Niekto povedal, že nehľadáme hodnotu a neprijmeme ju , kým ju nevidíme v niekom inom. A tak to bolo aj s mojou matkou a jej vierou v Boha. Od začiatku si spomínam na jej jednoduchú, ale skalopevnú vieru. Spomínam si na dlhé modlitby, keď sa zvykla s nadšením modliť. Boh bol stredom jej sveta, jej oporným bodom počas všetkých búrok života. Raz na konci svojho života, keď ju veľmi postihla artritída, vytiahla sa na druhé poschodie nášho domu a pomaly a bolestne schádzala po schodoch. Dolu sa mi potom priznala: „Spomenula som si, že som zabudla na svoje ranné modlitby“. Tak som sa jej spýtal? „No, a čo si urobila?“ So záhadným pohľadom mi odvetila: „Vyšplhala som sa hore schodmi, vytiahla som modlitebnú knižku a pomodlila som sa ich“. Jej pohľad sa akoby pýtal: Neurobil by to každý? Inokedy, keď som si myslel že matka už zomiera, sedel som na kraji jej postele a povedal jej: „Mama, Boh chce, aby som ti povedal, aká dobrá a verná osoba a matka si bola. Pamätám sa na krásne veci, ktoré si pre nás urobila, ponožky, ktoré si uplietla, leukoplast, ktorý si lepila na naše odreniny, tisíce chlebíkov, ktoré si nám zabalila a vložila do papierových vrecúšok do školy. Ale je tak veľa i toho, čo si nepamätám. Som si istý, že si odriekala modlitby uprostred temnej noci, ktoré som nepočul, a tiekli ti slzy, ktoré som nikdy nevidel. Ale vieš, Hospodin si pamätá každú a všetky malé láskavosti, ktoré si urobila v jeho mene“. Ku koncu života mi matka povedala, že smrť ju nedesí. A potom pozrela na Isusovú ikonu nad posteľou takým spôsobom, akým sa mohla naň pozrieť iba moja matka, a povedala: „Jednoducho som ho poprosila: Keď prídeš po mňa, Isuse, mohol by si sem prísť kým budem spať a zobrať ma k sebe?“ Asi pred desiatimi rokmi upadla do bezvedomia. Lekár povedal, že zomrie. Pozrel som na ikonu Hospodina Isusa Christa a v srdci som Ho prosil: „Keď prídeš po ňu, Hospodine, príjmi ju do svojho náručia“. Moja matka už nežije. To, čím sme v danej chvíli, je určené spomienkami, ktoré nosíme v sebe. A v mojom prípade to znamená, že mám mnoho silných a inšpirujúcich spomienok na svoju matku, ktorá ma naučila vidieť Boha, milovať Ho a nasledovať“ .*

Skúsme sa zamyslieť. Čo by sa stalo, keby s tak krásnou spomienkou na dobrý príklad rodiča, sa vychovávali a rástli jednotlivci, rodiny, národ, svet?! Možno by mal človek aspoň hrejivý pocit, že je stále NEDEĽA, že je stále SVIATOK.

diakon Dušan Tomko

Povýšenie Čestného a Životodárneho Kríža Hospodina

Za vlády cisára Maxentia bolo veľké prenasledovanie nielen kresťanov, ale dokonca aj pohanov, ktorých mučili a nakoniec aj zabíjali. Preto ho nenávidel celý Rím, aj Rímska ríša. Ľudia napísali Konštantínovi, ktorý sa vtedy nachádzal v Británii aj so svojou matkou Helenou, aby im v tom nešťastí nejako pomohol. Konštantín napísal Maxentiovi list, po prečítaní ktorého, nadobudla jeho krutosť ešte väčšie rozmery. Vtedy celé vojsko pozdvihlo Konštantína na svojho cisára. Keď Konštantín počul, že Maxentios vo svojej zlobe pokračuje, rozhodol sa na neho zaútočiť so svojím vojskom. Vidiac, že jeho vojsko nie je veľké, poznajúc Maxentiove nekalé praktiky a vediac, že spolupracuje so zlými silami, začal o svojom úspechu pochybovať. No vtedy začal Konštantín prosiť o pomoc Stvoriteľa neba i zeme a taktiež, aby mu daroval znamenie o jeho víťazstve nad týmto mučiteľom. Keď takto úprimne prosil, na samé poludnie sa na nebi zjavilo vyobrazenie Hospodinovho kríža v podobe hviezdy, ktorá žiarila viac než slnko a bolo na ňom napísané: týmto zvíťazíš. Tento zázrak videli aj všetci vojaci. Väčšina vojakov sa preľakla, lebo vyobrazenie kríža bolo pre pohanov znakom neúspechu a smrti. Znamenalo by to, že vojna nebude úspešná. Sám cisár bol z toho zmätený. No v noci sa mu vo sne zjavil Sám Hospodin a povedal: „Urob podobné vyobrazenie ako si videl a nes ho pred vojskom a vtedy porazíš nielen Maxentia, no i všetkých svojich nepriateľov“. O tomto videní povedal svojim blízkym a prikázal majstrom vyrobiť takýto kríž zo zlata a drahocenných kameňov. Svojim vojakom nariadil nosiť vyobrazenie kríža na svojich zbraniach, prilbách a štítoch.

Keď sa Maxentios dozvedel o výprave veľkého Konštantína do Itálie na Rím, smelo postavil svoje vojská do protiútoku. Konštantín prikázal, aby pred svojimi vojskami niesli kríž. Keď sa stretli v bitke, Maxentios bol porazený silou čestného kríža, mnoho jeho vojakov bolo zabitých a on sám sa dal na útek. No keď prechádzal cez jednu rieku po moste, ktorý sám postavil, Božia sila ho zničila a Maxentios sa utopil v rieke. Konštantín Veľký víťazne vošiel do Ríma, kde ho s radosťou vítalo množstvo národa. Z vďaky za víťazstvo dal Konštantín uprostred Ríma postaviť na veľký kamenný stĺp kríž a na neho napísal: Týmto spasiteľným znamením bolo toto mesto zachránené od mučiteľského jarma.

Druhýkrát viedol Konštantín vojnu s Byzantíncami, ktorí ho už dvakrát porazili a preto bol vo veľkom smútku. Keď večer obrátil svoj zrak k nebesiam, uvidel tam napísané: „Prizvi Ma v deň zármutku; Ja ťa ho zbavím a ty ma oslávíš“ (Ž 49,19). Vyľakaný sa pozrel na nebo, znova uvidel kríž a okolo neho napísané: „Týmto zvíťazíš“. Potom, keď znovu tiahol Konštantín s krížom pred vojskami do bitky, teraz so Skýtmi pri Dunaji, opäť sa zjavilo spasiteľné znamenie a tak, ako pred tým, Konštantín zvíťazil.

Z toho pochopil silu ukrižovaného Hospodina a uveril, že je pravý Boh a dal sa aj so svojou matkou Helenou v Jeho mene pokrstiť. Následne ju poslal s drahocennými darmi do Jeruzalema, aby našla čestný Hospodinov kríž.

Cisárovná Helena prešla po svätých miestach, očistila ich od pohanských modiel a vybrala na svetlo sveta mnohé ostatky svätých. Veľmi si želala nájsť Hospodinov kríž, a keďže nikto nevedel kde je skrytý, zvolala všetkých Židov a prosila ich, aby jej ukázali miesto, kde je ukrytý tento čestný kríž. Keď sa začali vyhovárať, že nevedia, kde je kríž ukrytý, cisárovná sa im vyhrážala mučením a smrťou. Nakoniec ukázali na jedného starého žida Júdu, ktorý vraj vie, kde je tento poklad ukrytý. No nehľadiac

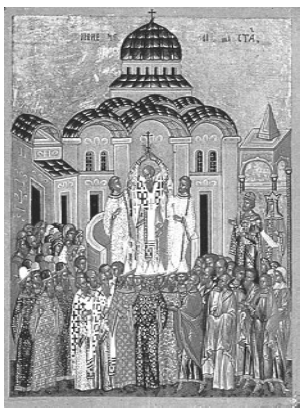

na možné následky, nechcel žid Júda nič prezradiť. Cisárovná ho nechala hodiť do veľkej priekopy. Keď tam bol už dlhší čas, nakoniec predsa prezradil, kde je ukrytý čestný kríž. Priviedol ich na neveľký kamenistý kopec, na ktorom dal cisár Hadrián postaviť pohanský chrám a umiestnil tam modlu. Júda ukázal, že presne na tomto mieste je čestný Christov kríž ukrytý.

Cisárovná Helena prikázala tento pohanský chrám zbúrať. Po prečítaní modlitieb patriarchom Makáriom nad týmto miestom, sa vo vzduchu začala niesť nádherná vôňa. Smerom na východ boli nájdené Christov Hrob a Golgota a neďaleko našli zakopané tri kríže a klince, ktorými bol pribitý Spasiteľ Isus Christos. Keď nevedeli určiť, ktorý je Christov kríž, stala sa nasledujúca udalosť. V tom čase tadiaľ prechádzal pohrebný sprievod so zosnulým a patriarcha Makários prikázal, aby jednotlivé kríže boli postupne prikladané k telu zosnulého. Keď sa dotkli tela práve čestným Krížom Spasiteľa, ten bol Božou silou vzkriesený.

Sv. Dimitrij Rostovský o tomto zázraku hovorí, že svedectvá sa v tomto smere rozchádzajú. Niektorí hovoria, že mŕtve dievča niesli pochovať a silou čestného Kríža bola vzkriesená. Druhí hovoria o zosnulej vdove, ktorá prostredníctvom oživujúceho dreva ožila. Ďalší hovoria, že nejaká vdova ležala doma chorá a bola krátko pred smrťou, a vtedy k nej prišli patriarcha Makários a cisárovná Helena, priniesli kríže, prikladali ich ku chorej žene a keď sa dotkla čestného Kríža, ihneď bola uzdravená. Iní zasa hovoria, že v tom čase niesli zosnulého na cintorín a keď ho priložili ku Krížu Hospodinovmu, on vstal z mŕtvych.

Cisárovná s veľkou radosťou prijala čestný Kríž, poklonila sa mu a pobozkala ho, a tiež všetci prítomní veľmoži a vojvodcovia. Niektorí, pretože tam bol obrovský počet ľudí, nemali možnosť vidieť a pobozkať svätý Kríž a tak prosili, aby im ho aspoň ukázali. Vtedy Makários, patriarcha jeruzalemský, postavil sa na najvyššom mieste, pozdvihol Kríž a ukázal ho národu. Vtedy národ zvolal: „Hospodi, pomiluj!“. A odtiaľto dostal svoj počiatok sviatok Povýšenia čestného Hospodinovho Kríža.

Podľa tvrdení hagiológov, stalo sa to približne koncom mája v roku 326. V roku 335, keď bol posvätený chrám Christovho Vzkriesenia (13. septembra), bolo stanovené sviatkovať Povýšenie Hospodinovho Kríža na druhý deň, 14. septembra.

Cisárovná si ponechala časť čestného dreva z Hospodinovho Kríža, taktiež i klince a kríž vložený do striebornej archy odovzdala patriarchovi Makáriovi na chránenie pre budúce pokolenia.

Júda s množstvom židov uveril v Christa a dal sa pokrstiť. Neskôr sa stal jeruzalemským patriarchom a zomrel mučeníckou smrťou za vlády Juliána Odpadlíka. S týmito drahocennosťami sa vrátili do Byzancie. Cisár Konštantín položil oživujúce drevo do zlatej archy. Jeden z klincov Hospodinových bol hodený sv. Helenou pri návrate z Carihradu do Adriatického mora, pre utíšenie silnej búrky a vlnobitia, druhý - cisár vkoval do svojej prilby a tretí - prikoval k uzde svojho koňa.

V prvej polovici 6. storočia boli tieto relikvie ukradnuté perzským kráľom Husravom pri obliehaní Jeruzalema. No krátko na to cisár Herakleios tieto sväté relikvie vybojoval späť a navrátil ich do Jeruzalema.

Veľká radosť naplnila všetkých veriacich z návratu dreva Kríža Hospodinovho. Vzdávali chválu Ukrižovanému na tomto Kríži a klaňali sa Mu.

Aj my Mu vzdávajme česť, slávu a poklonu, teraz i na veky vekov, amiň.

Mgr.Peter Bzik

Z Pravoslávneho Sveta

Na večnosť odišiel rumunský patriarcha Teoktist

30. júla 2007 vo veku 92 rokov zomrel Blaženejší Teoktist, arcibiskup bukurešťský a patriarcha Rumunska. Patriarcha zomrel na zlyhanie srdca potom, ako prekonal operáciu, ktorá podľa lekárov prebiehala úspešne.

Blaženejší Teoktist (Arepašu) sa narodil 7. februára 1915. V r. 1935 prijal monašestvo a v r. 1937 bol vysvätený na jerodiakona. V r. 1945 bol chirotonizovaný na jeromonacha. V r. 1950 bol vysvätený za biskupa botošanského. Viedol niekoľko eparchií a zastával mnohé cirkevné funkcie v patriarcháte. V r. 1986 sa stal arcibiskup Teoktist patriarchom Rumunskej Pravoslávnej Cirkvi. Telo zosnulého hierarchu bolo vystavené v patriaršom katedrálnom chráme sv. Konštantína a Heleny v Bukurešti, kde sa 3. augusta uskutočnila aj posledná rozlúčka so zosnulým patriarchom. Pohrebné obrady viedol ekumenický patriarcha Bartolomej za účasti predstaviteľov miestnych pravoslávnych Cirkví.

Podľa Ústavy Rumunskej Pravoslávnej Cirkvi má byť do 41 dní zvolený nový rumunský patriarcha.

Vičnaja jemu pamjať!

Ďalšie útoky na pravoslávnych

V posledných týždňoch sa v Rusku a na Ukrajine zvýšil počet útokov na pravoslávne chrámy, duchovných, ich rodiny a veriacich. Za týmito incidentmi stoja satanistické skupiny, ale aj uniati a prívrženci od Pravoslávia odlúčeného „Kyjevského patriarchátu“.

Na sviatok sv. kniežaťa Vladimíra sa satanisti pokúsili znesvätiť bohoslužby v jednom z kyjevských pravoslávnych chrámov. Veriacim sa podarilo ubrániť chrám pred vandalským vyčíňaním asi 50-tich útočníkov.

Po liturgii, vo sviatok Preobraženija Hospodina, skupina skínov a ľudí v satanistickom rituálnom oblečení, znova napadla pravoslávnych veriacich, z ktorých mnohí skončili s vážnejšími zraneniami. Veriaci bránili svoj chrám. Podľa výpovedí svedkov, kým prišla privolaná milícia, k útočnikom sa pridali aj skupiny uniatov a prívržencov Filareta (Denisenka), predstaviteľa takzvaného „Kyjevského patriarchátu“. Policajné vyšetrovanie incident pripísalo vandalskému vyčíňaniu mládeže.

Nový monastier sv. veľkomučeníka Georgija v Nemecku

Podľa uznesenia Posvätnej Synody Ruskej Pravoslávnej Cirkvi má povstať na brehu Kolpinského jazera, neďaleko mesta Gottendorf v Nemecku, mužský monastier zasvätený sv. veľkomučeníkovi Georgijovi.

Predstavitelia Brandenburgskej krajinskej oblasti podporili myšlienku vzniku pravoslávneho monastiera v Gottendorfe, ako duchovného pravoslávneho centra, ktoré bude miestom stretnutí nemeckých kresťanov, či ľudí, ktorí sa zaujímajú o pravoslávnu duchovnosť a ruskú kultúru. Taktiež, Ruské Ministerstvo Zahraničných vecí a Ruské veľvyslanectvo v Nemecku, odobrili tento projekt, ktorý ma slúžiť k posilneniu vzťahov medzi oboma národmi.

V blízkom čase má na brehu jazera povstať chrám sv. veľkomučeníka Georgija, monastier, knižnica a priestory pre spoločenské akcie.

Misionárske úspechy Pravoslávia v Afrike

V Kamerune v r. 1951 –1985 bol iba jeden pravoslávny chrám, kde sa schádzala malá skupina gréckych emigrantov.

V posledných rokoch bola v týchto afrických krajoch vedená úspešná pravoslávna misia, ktorá zvestovala Christovo Evanjelium.

K dnešnému dňu, už samostatná kamerunská metropolia, vedená arcibiskupom Grigorijom, má 50 farností, 23 duchovných a 50-tisíc veriacich z miestneho obyvateľstva. K prijatiu Pravoslávia sa pripravujú ďalší katechumeni aj v Gabone a Stredoafrickej republike. Pravoslávna misia buduje aj chrámy, nemocnice, sirotince, zakladá dielne, v ktorých by si mohli pravoslávni afričania zarobiť na svoje živobytie.

Úspešne sa rozvíja aj Pravoslávna misia pod vedením biskupa Jeroníma v Tanzánii. Za posledných desať rokov sa rozšíril počet farností z 55 na 166., je postavených 70 chrámov, kde slúži 10 – 34 kňazov, misionárov a počet veriacich vzrástol na 41-tisíc.

Životopis Novozvoleného Archijereja

Archimandrita Juraj /Stránsky/ sa narodil dňa 19. októbra 1979 v meste Jeseník v Českej republike. V r. 1999 ukončil anglickú sekciu špecializovaného Jazykovedného gymnázia v Olomouci – Hejčíne.

V rokoch 1993 a 1994 absolvoval úplné seminárne vzdelanie na Eparchiálnom duchovnom učilišti sv. Gorazda v Olomouci a následne bol vo svojich pätnástich rokoch postrihnutý na čteca katedrálneho chrámu sv. Gorazda v Olomovci. V súčasnosti píše magisterskú diplomovú prácu na Filozofickej fakulte Karlovej Univerzity v Prahe, kde študoval odbor anglistika – amerikanistika a turkológia a na Husovej teologickej fakulte v Prahe, kde študoval odbor Pravoslávna teológia.

V júni tohto roku úspešne ukončili magisterské štúdium na Ukrajinskej bohosloveckej akadémii /fakulte/ sv. Cyrila a Metoda v Užhorode, kde úspešne obhájil magisterskú diplomovú prácu na tému: „Problematika tzv. Novomučeníctva v gréckom kultúrnom okruhu počas obdobia tureckej hegemónie na východnom stredomorí“.

Po dlhodobej službe čteca, neskôr i posväteného hypodiakona, obdržal 14. marca 2004 z rúk olomoucko - brnenského biskupa Simeona svätenie na diakona.

Prvý mníšsky postrih do riasy prijal v Hesychastériu sv.Cyrila a Metoda v Solúne /Tesalonikách/ a následne bol so súhlasom biskupa Simeona vysvätený 2. januára 2005 solúnskym metropolitom Anthimosom na kňaza.

Na základe žiadosti predstaveného monastiera a protosyngela /generálneho vikára/ solúnskej metropolie, mu metropolita Anthimos udelil titul archimandritu. Mníšsky postrih do mantie obdržal 18. apríľa 2007 za prítomnosti metrepolitu Kryštofa z rúk metropolitu Morfu Neofyta v staroslávnom monastieri Kykkos na Cypre.

Diakonskú službu otec Juraj vykonával v Pravoslávnej cirkevnej obci Prostějov na Morave a kňazskú prevažne v chráme sv. Nikolaja v Prahe – Bubenči, kde dlhodobo zastupoval duchovného správcu počas jeho práceneschopnosti. Pravidelne tiež slúžil vo Vilémovskom monastieri a v miestnej cirkevnej obci, kde bol od r. 2007 ustanovený za druhého duchovného. Počas svojho štúdia v zahraničí otec archimandrita dlhodobo slúžil v Solúne a Konštantínopole. Od 15. júla 2007 bol prijatý do zväzku michalovskej pravoslávnej eparchie a bol ustanovený za správcu biskupskej kaplnky na ÚMPE v Michalovciach.

Otec archimandrita Juraj /Stránsky/ ešte ako laik aktívne pracoval pre blaho Pravoslávnej cirkvi v českých krajinách a na Slovensku. V r. 1997 – 1998 vykonával funkciu prezidenta Besedy pravoslávnej mládeže v Českých krajinách, v r. 2002 - 2003 bol tajomníkom pre ekumenické vzťahy olomoucko - brnenskej eparchie.

V súčasnosti je reprezentantom našej miestnej cirkvi v Medzinárodnej zmiešanej komisii pre teologický dialóg s rímskokatolíckou cirkvou. Otec Juraj sa zúčastnil aj niekoľkých oficiálnych ciest vladyku Kryštofa k predstaviteľom bratských pravoslávnych cirkví.

Zastupoval našu Cirkev a českú pravoslávnu mládež na mnohých domácich i medzinárodných stretnutiach a sympóziách. Má bohaté skúsenosti s organizovaním pútnických ciest po Českej republike i po zahraničí. Pravidelne prispieva do cirkevnej tlače i do iných periodík, prekladá teologické a iné odborné texty z anglického jazyka, ktorým spolu s gréckym, ruským a tureckým jazykom plynule rozpráva. Je tiež aj členom niekoľkých vedeckých a kultúrno-spoločenských asociácií.

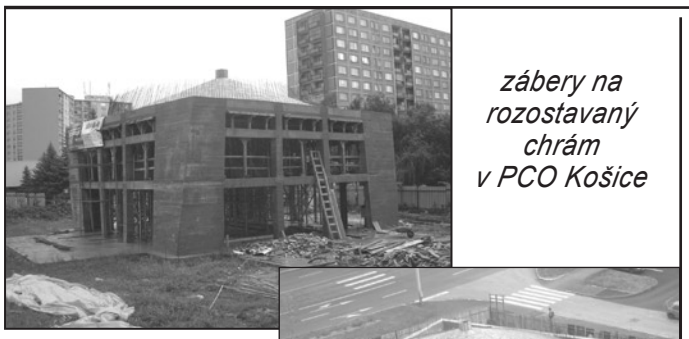

zábery na rozostavaný chrám v PCO Košice

Pravoslávna Cirkevná Obec Košice

Zo Života Eparchie

Eparchiálne Odpustové Slávnosti v Nižnej Rybnici

V dňoch 18.-19. augusta prežila PCO Nižná Rybnica Bohom požehnaný čas, keď slávila eparchiálne odpustové slávnosti v česť Uspenija Presvätej Bohorodičky. Slávnosť sa začala v sobotu podvečer malým posvätením vody pri kríži, ktoré slúžil eparchiálny správca prot. Bohuslav Senič s prítomnými duchovnými. Veriaci prichádzali do chrámu a s pokorným srdcom i modlitbou na perách „Presvjataja Bohorodice, spasi nas“ sa klaňali pred plaščenicou Uspenija Božej Matky vo vedomí, že „Chrám je domom modlitby“ a tiež, že „Matka Božia ani vo svojom Uspeniji nezanevrela na tento svet a neustále prebýva s nami.“

Slávnosti pokračovali Vsenočným bdením, ktoré s prítomnými duchovnými slúžil o. archimandrita Juraj /Stránsky/. Tento rok bol výnimočný tým, že veriaci mohli pristúpiť k Sv. tajine Jeleopomazanija a mohli sa pokloniť moščam svätých. Mnohí veriaci, pútnici, pristúpili k Sv. tajine Pokánia. Bohoslužby sa slúžili počas celej noci.

Ráno, o 6.00 hod., bola slúžená prvá Sv. liturgia, ktorú slúžil sobranský arcidekan, d. o. Marián Čičvák spolu s diakonom Dušanom Tomkom. Po liturgii sa začali schádzať duchovní z iných farností so svojimi veriacimi. Pred hlavnou Sv. liturgiou sa udiala ďalšia výnimočná udalosť pre našu farnosť, a to posvätenie nového ikonostasu. Slávnostnú Sv. liturgiu slúžili duchovní michalovskej eparchie a kázeň predniesol prot. Bohuslav Senič, ktorý svojou kázňou poukázal na podstatu sviatku Uspenija Presvätej Bohorodičky.

Eparchiálne slávnosti v Nižnej Rybnici sa ukončili myrovaním v česť sviatku a obchodom okolo chrámu s čítaním Evanjelií. Na záver sa prítomným prihovoril miestny duchovný, d. o. Vasile Schirta, ktorý sa poďakoval duchovným, pútnikom, žertvujúcim, miestnym veriacim a všetkým, ktorí si prišli od Matky Božej vyprosiť hojné milosti.

d. o. Mgr. Vasile Schirta
správca PCO Nižná Rybnica

Pozývame Vás

Pozvánka na chrámový sviatok v Košiciach

V sobotu, **29.septembra 2007**,
oslávime v Košiciach chrámový sviatok

„***Pokrova (Záštity) Presvjatoj Bohorodici***“.

Pri tejto príležitosti osadíme základný kameň do novostavby chrámu a budú posvätené jeho základy.

Blaženejší vladyka Chrystofor, arcibiskup pražský, metropolita českých krajín a Slovenska

odslúži Sv. liturgiu za účasti zahraničných archijerejov, ktorí pricestujú na chirotóniu o. archimandritu Juraja Stránskeho.

Začiatok Sv. liturgie je o 9,00 hod.

Náš nový chrám sa nachádza na ul. Československej armády, neďaleko amfiteátra.

Na túto slávnosť pozývame všetkých našich archijerejov, duchovných a veriacich našej Cirkvi, pretože po dlhých rokoch stagnácie výstavby chrámu sme sa s Božou pomocou dožili tohto radostného dňa.

prot. Vladimír Spišák — *dekan mesta Košíc*
prot. Imrich Belejkanič — *správca farnosti*

kontakt: tel. č. 0907 928 812; 0905 77 30 67

Zo Života Eparchie

Prvá Svätá Spoveď v Zemplínskom Hradišti a Zemplínskom Klečenove

Dňa 8. júla 2007 v PCO Zemplínsky Klečenov a 15. júla 2007 v PCO Zemplínske Hradište pristúpili k Sv. tajine Pokánia po prvýkrát deti, ktoré predtým absolvovali dôkladnú prípravu. Následne po Sv. spovedi pristúpili na Liturgii k Sv. Eucharistii.

Bola to veľká duchovná slávnosť a zároveň veľký duchovný zážitok pre samotné deti, aj pre ich príbuzných. Spasiteľ vo Sv. tajine Eucharistie vstúpil do sŕdc tých najmenších, aby ich zapálil zvláštnym nebeským ohňom.

Na konci, vo svojom príhovore, miestny duchovný zdôraznil význam Svätej spovede ako prostriedku zbližovania sa človeka s Bohom. Zároveň vyjadril nádej, že deti aj v budúcnosti budú pravidelne pristupovať k Sv. tajine Pokánia a Eucharistie, aby z nich vyrástli dobrí pravoslávni kresťania.

o. Mgr. Juraj Šatala, správca farnosti

Nekrológ

Posledná rozlúčka s PhDr. Karolom Džupom

*Dňa 3. septembra sme sa v Dome smútku v Michalovciach rozlúčili, vzdali poslednú úctu a na poslednej ceste vyprevadili, zosnulého **PhDr. Karola Džupu**, manžela, otca, starého otca, švagra, priateľa a veriaceho, rodáka z Michaloviec. Všetci sme si mysleli, že 24. januára 2008 oslávime jeho výročie - 80 rokov narodenia, ale nestalo sa tak, odišiel skôr do večnosti.*

Bol učiteľom. Učil v Lelese, Lipanoch, Prešove, Michalovciach. Učiteľstvo bolo jeho poslaním a záľubou. Bol to človek, ktorý si počas svojho života postavil svoje pamätníky a pomníky. Založil Strednú školu v Lipanoch, Stredné cirkevné odborné učilište v Michalovciach, vydal 19 kníh, mnohé prednášky, články a ďalšie aktivity. Bol literárne činný nielen v tlači, ale aj v rozhlase a televízii. Postavil si pomník, bohatú literárnu tvorbu z prostredia, kde žil a čo prežil. Nič ho neodrádzalo od písania., písal poviedky, črty, novely, fejtóny a rozprávky. Bol to človek, s ktorým sme sa radi stretávali a rozprávali, lebo vždy v nás niečo zanechal.

Mal rád cyrilometodské dedičstvo, rád prichádzal do chrámu na bohoslužby a rád spieval piesne z tohto cyrilometodského dedičstva. Takého sme ho všetci poznali, mali radi a taký zostane v pamiatke a spomienkach svojich drahých milovaných a aj nás všetkých, ktorí sme ho poznali. V pravoslávnej Cirkvi človek nezomiera, ale usína, lebo tak spievame zosnulým: „V blaženom uspeniji večnij pokoj podaž, Hospodi, usopšemu rabu Božomu i sotvori jemu večnuju pamjať“. Veriaci usína a znovu bude vzkriesený v posledný deň pri všeobecnom vzkriesení, lebo tak vyznávame v Symbole viery: „Očakávam vzkriesenie z mŕtvych a život budúceho veku“.

Zosnulý PhDr. Karol Džupa bol človek, ktorý nikdy pred žiadnym úderom života nestrácal vieru a nádej. Pred takým človekom sme sa sklonili, keď sme sa s ním lúčili a vyprevádzali na poslednej ceste práve v deň, keď žiaci a študenti nastúpili do nového školského roku, no on už k ním nepríde.

*Pohrebné obrady za účasti svojich milovaných, príbuzných, priateľov a širokej verejnosti, vykonali miestni duchovní - prof. Ján Šafin, Phd., ktorý predniesol smútočný prejave a ThDr. Štefan Horkaj, ktorý sa s ním rozlúčil. Nech ho Boh príjme do Nebeských príbytkov a udelí mu **„Blažený pokoj a večnaju pamja“!***

Prot. ThDr. Štefan Horkaj

PRAMEŇ *- mesačník Michalovskej pravoslávnej eparchie. Vydáva Eparchiálna rada Michalovskej pravoslávnej eparchie. Šéfredaktor: Bc.Dušan Tomko. Členovia redakčnej rady: prot. prof. ThDr. Imrich Belejkanič, Csc., Mgr. Vasil Bardzák, PhD., Mgr. Miroslav Janočko, Mgr. Marián Čičvák, Mgr. Juraj Šatala. Ekonóm: Iveta Sedlická. Uzávierka príspevkov a fotografií je k 6. dňu v mesiaci. Adresa redakcie: PRAMEŇ, Úrad eparchiálnej rady, Duklianska 16, 071 01 Michalovce, tel. č.056/64 24 156, fax 056/64 31 500, e-mail: redakciapramen@post.sk. Distribúcia: mesačník rozširuje vydavateľ a každý pravoslávny farský úrad Michalovskej pravoslávnej eparchie. Vychádza v náklade 600 kusov. Tlač: Tlačiareň svidnícka, s.r.o., čat. Nebiljaka 121/18, 08901 Svidník. Registrované Okresným úradom, oddelením regionálneho rozvoja, registračné číslo 30/2002. ISSN 1336 - 2747. Informácie pre prispievateľov na cirkevnú tlač: Eparchiálna rada - tlačový účet, VÚB - Michalovce, č. ú. 1680340651/0200.*